

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 772/2016-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika na neverejnom zasadnutí 10. januára 2017 v konaní o sťažnosti [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Daliborom Kuciaňom, advokátska kancelária, Nitrianska 5, Piešťany, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 153/2015 a jeho uznesením z 24. septembra 2015 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 153/2015 a jeho uznesením z 24. septembra 2015 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tos 153/2015 z 24. septembra 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet ustanoveného advokáta JUDr. Dalibora Kuciaňa, advokátska kancelária, Nitrianska 5, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Trnave je p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky v tvare [REDAKOVANÉ] vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 772/2016-8 z 8. novembra 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 153/2015 a jeho uznesením z 24. septembra 2015.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) 20. januára 2014 domáhal povolenia obnovy konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 5 T 75/2011, v rámci ktorého bol rozsudkom z 8. decembra 2011 právoplatne uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 a 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, za čo bol podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h) a m), § 38 ods. 7, § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 a § 41 ods. 2 Trestného zákona odsúdený na trest

odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia.

3. Návrh na povolenie obnovy konania sťažovateľ odôvodnil existenciou nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ktorým ústavný súd vyslovil nesúlad v aktuálnom čase účinného ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatel'ovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ s čl. 1 ústavy, a keďže sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody s použitím ústavne nesúladného ustanovenia, považoval svoj návrh za dôvodný.

4. Okresný súd uznesením sp. zn. 2 Nt 14/2014 z 12. februára 2015 návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol. Rovnako bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu, a to uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 153/2015-46 z 24. septembra 2015.

5. Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutia oboch konajúcich súdov sú „*svojvoľné, nespravodlivé a diskriminačné*“. Okresný súd slovami sťažovateľa „*nerespektoval... ústavný nález... ako aj nerespektoval na neho nadväzujúce rozhodnutia nadriadených všeobecných súdov ako je napríklad zjednocujúce stanovisko trestného kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 11. 2013, sp. zn. Tpj 44/2013*“. Pretože krajský súd „*sa stotožnil s rozhodnutím... OS v Trnave o nepovolení obnovy konania*“, nesplnil si povinnosť, ktorou je rešpektovanie a dodržiavanie zákonov, ústavy, medzinárodných zmlúv, ale aj rozhodnutí nadriadených orgánov verejnej moci.

6. Sťažovateľ vyzdvihol bod III stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013 (č. 86/2014), ktorým došlo k zjednoteniu výkladu a aplikácie ustanovenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku o obnove konania v súvislosti s nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, podľa ktorého „*obnova konania sa nepovolí len*

v prípade, ak bolo v pôvodnom konaní použité ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu“ podľa „§ 39 ods. 1, alebo ods. 2 písm. a, b, c alebo písm. e) Tr. zák.“. V prípade sťažovateľa okresný súd v pôvodnom konaní použil ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona, „o ktorom v bode III spomínaného stanoviska, na ktorý sa odvoláva Okresný aj Krajský súd v Trnave nie je žiadna zmienka“.

7. Okrem iných sťažovateľ poukázal aj na vec vedenú okresným súdom pod sp. zn. 7 Nt 12/2015 týkajúcu sa odsúdeného [REDAKOVANÉ], ktorý bol spolupáchateľom sťažovateľa odsúdeným tým istým rozsudkom okresného súdu (sp. zn. 5 T 75/2011 z 8. decembra 2011), za tých istých podmienok a za použitia tých istých ustanovení Trestného zákona, a v ktorej došlo k povoleniu obnovy konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5 T 75/2011. V doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 1. marca 2016 sťažovateľ oznámil, že odsúdenému [REDAKOVANÉ] bol v obnovenom konaní znížený v pôvodnom konaní uložený trest o 1 rok.

8. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že krajský súd postupom v označenom konaní a napadnutým rozhodnutím porušil jeho „základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR“. Zároveň navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátiť „na nové prejednanie a rozhodnutie“.

9. Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda krajského súdu prípisom sp. zn. Spr 610/16 z 24. novembra 2016, v ktorom okrem iného uviedol, že „*Pokiaľ ide o vecnú stránku veci, týkajúcej sa obnovy konania, Krajský súd v Trnave zotráva v celom rozsahu na stanovisku vyjadrenom v uznesení Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tos/153/2015 zo dňa 24. 09. 2015, ktorým bola sťažnosť odsúdeného [REDAKOVANÉ] podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.*“.

10. Zároveň predseda krajského súdu vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania v tejto veci.

11. K vyjadreniu predsedu krajského súdu zaujal ústavným súdom ustanovený právny zástupca sťažovateľa stanovisko z 2. decembra 2016, v ktorom uviedol:

„Rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú Krajský súd v Trnave vôbec nezohľadnil, a to, že novou skutočnosťou pre sťažovateľa bol uložený trest za použitia neústavnej časti asperačnej zásady. Polemika od všeobecných súdov až po Ústavný súd SR bola odstránená po prijatí stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 26. 11. 2013 a predovšetkým po prijatí zjednocujúceho stanoviska pléna Ústavného súdu SR zo dňa 07. 05. 2014, a to v prospech plnohodnotnej ochrany práv sťažovateľa.

...tieto skutočnosti boli Krajskému súdu v Trnave v čase rozhodovania... známe a tento ich preto mal s ohľadom na potrebu materiálnej ochrany ústavnosti v napadnutom uznesení zohľadniť, tak, aby bol naplnený minimálne princíp spravodlivosti a s prihliadnutím na to, čo bolo pre sťažovateľa v tejto veci v stávke (výška nepodmienečného trestu odňatia slobody), inak došlo zo strany Krajského súdu v Trnave k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.“

12. Taktiež právny zástupca sťažovateľa súhlasil s upustením od ústneho pojednávania v tejto veci a zároveň v stanovisku vyčíslil trovy právneho zastúpenia v sume 303,16 €, ktoré požadoval uhradiť.

13. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

17. Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tvrdení, že krajský súd v súvislosti s rozhodovaním o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy pôvodného trestného konania, v rámci ktorého došlo k jeho odsúdeniu a uloženiu mu trestu odňatia slobody za použitia ústavne nesúladného ustanovenia Trestného zákona, nerešpektoval v tejto súvislosti už ustálený výklad § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde a neprihliadol na relevantnú judikatúru, ako aj na prijaté stanoviská ústavného súdu, ako aj najvyššieho súdu týkajúce sa tejto problematiky. Sťažovateľ vyzdvihol predovšetkým skutočnosť, že krajský súd vyvodil neaplikovateľnosť záverov stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013 v rozpore s jeho znením. Správny výklad a aplikácia ustanovenia § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s uvedeným stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu by podľa názoru sťažovateľa jednoznačne viedla k vyhovneniu jeho návrhu na povolenie obnovy označeného trestného konania.

18. Ústavný súd prihliadajúc na sťažovateľom uplatnené námietky pristúpil k preskúmaniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu z hľadiska sťažovateľom požadovanej ochrany základného práva na súdnu ochranu.

19. Oboznámia sa s obsahom rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 T 75/2011 z 8. decembra 2011 ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona a zločinu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h) a m), § 38 ods. 7, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 a § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov.

20. Krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 Nt 14/2014 z 12. februára 2015, ktorým okresný súd návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vo veci vedenej pod sp. zn. 5 T 75/2011 zamietol.

21. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd druhého stupňa okrem iného uviedol:

«Z hľadiska rozhodovania o návrhu na povolenie obnovy konania je dôležité vziať do úvahy mimo iného i stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. Tpj 44/2013, podľa ktorého:

„1. Ustanovenie § 394 odsek 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a - ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, preto nemôže byť „novou

skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale ak bol z tohto dôvodu podaný návrh na obnovu konania, je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t. j. na základe § 41b odsek 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b odsek 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 odsek 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b odsek 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

III. Ak bolo použité ustanovenie podľa § 39 odsek 1 alebo odsek 2 písm. a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 odsek 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012, 21. decembra 2012, sa nepoužije.“

██████████ bol rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 08. 12. 2011, sp. zn. 5 T/75/2011 právoplatne odsúdený pre zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1. ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 188 odsek 1, odsek 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a bol mu podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 odsek 7, § 39 odsek 2 písm. d), odsek 4, § 41 ods. 2 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

V zmysle ustanovenia asperačnej zásady (ktorá po náleze ÚS SR stratila účinnosť), bol súd povinný ukladať trest odňatia slobody od 11 rokov a 6 mesiacov, no pri ukladaní

trestu v tomto prípade súd aplikoval § 39 odsek 1 Trestného zákona (teda ustanovenie upravujúce mimoriadne zníženie trestu), a preto uložil odsúdenému v pôvodnom konaní trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov. V predmetnej veci teda došlo k právnej situácii, ktorú predpokladá bod III. stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR č. Tpj 44/2013. Z uvedeného dôvodu preto nebolo možné pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o povolenie obnovy konania mechanicky aplikovať § 41b odsek 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky a naopak bolo potrebné uplatniť z neho výnimku, na ktorú sa poukazuje v časti III. stanoviska trestnoprávneho kolégia. Z tohto dôvodu aj podľa názoru odvolacieho súdu, zákonné podmienky na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/75/2011 neboli splnené.»

22. Ústavný súd nemal pochybnosť o tom, že návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vychádzal zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012. Jednoznačne o tom svedčí odôvodnenie uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 Nt 14/2014 z 12. februára 2015, ako aj odôvodnenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 153/2015 z 24. septembra 2015.

23. Zo záveru citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd v konečnom dôsledku nepriznal sťažovateľovi možnosť vyhovenia jeho návrhu na povolenie obnovy konania z dôvodu existencie právnej situácie predpokladanej v bode III stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 44/2013, konkrétne z dôvodu, že v trestnej veci sťažovateľa pri ukladaní trestu odňatia slobody došlo k mimoriadnemu zníženiu jeho trestu použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, čoho dôsledkom je vylúčenie „mechanického aplikovania“ § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde.

24. V texte odôvodnenia svojho rozhodnutia krátko pred týmto konštatovaním krajský súd rekapituloval, ktoré ustanovenia Trestného zákona boli vo veci sťažovateľa okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 75/2011 použité a na základe ktorých došlo k jeho odsúdeniu a uloženiu trestu. Pri tejto rekapitulácii však druhostupňový súd

evidentne v súlade s realitou neuviedol ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona, ktorého údajné použitie okresným súdom pri ukladaní trestu odňatia slobody rozsudkom z 8. decembra 2011 považoval za kľúčový moment nemožnosti „mechanickej aplikácie“ § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde. Absencia dostatočne jasného a zrozumiteľného odôvodnenia tejto okolnosti spočívajúcej v rozpornosti vlastnej argumentácie súdu druhého stupňa v konkrétnostiach danej veci predstavuje kolíziu s požiadavkou ústavne konformného odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu.

25. Na jednej strane krajský súd v odôvodnení rozhodnutia tvrdí, že použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona okresným súdom v trestnej veci sťažovateľa vylučuje v danom prípade povolenie obnovy konania v tom zmysle, ako to sťažovateľ vo svojom návrhu požadoval, na druhej strane však skutočné použitie dotknutého ustanovenia (§ 39 ods. 1 Trestného zákona) okresným súdom v tom istom odôvodnení na príslušnom mieste neprezentuje. Ak bol druhostupňový súd presvedčený, že k použitiu predmetného ustanovenia Trestného zákona došlo aj napriek chýbajúcemu jeho výslovnému označeniu v relevantných rozhodnutiach (napr. rozsudku okresného súdu z 8. decembra 2011), bolo namieste, aby túto skutočnosť adekvátne odôvodnil. Z obsahu napadnutého rozhodnutia však takýto záver nijako nevyplýva.

26. Za tejto situácie ústavný súd nemôže inak iba konštatovať, že takto koncipované a formulované odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je vnútorne rozporné a nelogické, a to až do takej miery, že ním došlo k zásahu do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

27. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon

spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09, II. ÚS 578/2015).

28. Nedostatočné odôvodnenie uznesenia druhostupňového súdu, ktoré vyústilo do jeho vnútornej rozpornosti, považuje ústavný súd za dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, súčasťou ktorého je nepochybne aj požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. Podľa názoru ústavného súdu postup a napadnuté rozhodnutie krajského súdu uvedené atribúty nespĺňa.

29. Ústavný súd navyše nemohol prehliadnúť okolnosť, že vo veci spoluobvineného sťažovateľa – ██████████, ktorý bol odsúdený tým istým rozsudkom, pre tie isté skutky, za tých istých okolností a s použitím tých istých ustanovení Trestného zákona, okresný súd uznesením č. k. 7 Nt 12/2015-40 z 10. septembra 2015 návrhu na povolenie obnovy konania vyhovel s odôvodnením, že *„Súd... dospel k záveru, že podmienky na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 5 T/75/2011 v zmysle § 394 Trestného poriadku boli splnené s ohľadom na nález Ústavného súdu SR zo dňa 28. 11. 2012 sp. zn. PL. ÚS 106/2011 ako aj s prihliadnutím na ustanovenie § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov. Jedná sa o trest odňatia slobody uložený za použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona.“*

30. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (II. ÚS 243/05), pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké

alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne zdôvodniť (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, II. ÚS 243/05).

31. Aj uvedená skutočnosť pridáva na opodstatnenosti záveru o zásahu súdu druhého stupňa do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

32. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že krajský súd postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 153/2015 a v ňom vydaným uznesením z 24. septembra 2015, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

33. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

34. S ohľadom na skutočnosť, že ústavný súd sťažnosti vyhovel a rozhodol, že krajský súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 153/2015 z 24. septembra 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu).

35. Ústavný súd podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním sťažovateľa.

36. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

37. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2015, ktorá bola 858 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2016. Úhradu priznal sťažovateľovi za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a zaujatie stanoviska k vyjadreniu krajského súdu) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 143 € [1/6 výpočtového základu (§ 11 ods. 3 vyhlášky)], čo spolu s paušálnou náhradou niektorých hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume po 8,58 € [1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky)] predstavuje sumu 303,16 €.

38. Priznanú úhradu trov konania zaplatí Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Kancelária ústavného súdu“) na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

39. Krajský súd je potom povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet Kancelárie ústavného súdu (bod 4 a 5 výroku tohto nálezu).

40. V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2017